

Okno do Budúcnosti

INŠTRUKCIE

Odporúčaný počet účastníkov: 3-5. Ak máte väčšiu skupinu, môžete naraz použiť viac setov.

Odporúčaný vek: 12+

Cieľ: Účastníci potrebujú spolupracovať, aby získali všetkých sedem kariet uznania pre svoj tím, a to spoločným vymýšľaním budúcich scenárov. Tieto scenáre by mali byť vyvážené z hľadiska optimizmu/pesimizmu a mali by pokrývať viaceré oblasti spoločnosti.

Trvanie aktivity: Dĺžku tejto aktivity si môžete prispôbiť podľa svojich potrieb, ale odporúčame vyhradenie aspoň jednej hodiny na základné predstavenie aktivity a dvoch hodín na hlbšiu diskusiu.

Facilitácia: Táto aktivita vyžaduje jedného alebo viacerých facilitátorov, v závislosti od veľkosti skupiny. Facilitátori sú zodpovední za poskytovanie podrobných inštrukcií skupine (skupinám) a efektívne narábanie s časom.

Hracia plocha: Môžete použiť tú z balenia, alebo použiť vlastnú. PDF nájdete cez tento QR kód. Môžete si ju vytlačiť alebo ručne prekresliť na veľký papier.

EN: <https://www.eayw.net/resources/window-to-the-future/>

SK: <https://www.nivam.sk/hra-okno-do-buducnosti/>

Príprava aktivity: Umiestnite tabuľu na stôl alebo na stenu. Umiestnite všetkých sedem Kariet uznania lícnou stranou nahor a nechajte účastníkov, aby si ich pred aktivitou prečítali. Pripravte kocku a kartu Život v budúcnosti lícnou stranou nahor. Karty Rada od vizionára umiestnite na hromadu lícnou stranou nadol. Každému účastníkovi dajte balíček post-itov a pero. Aby ste určili miesto na hracej ploche, kde sa bude hrať každé kolo, napíšte 3 kolá na post-ity a prilepte ich tam. Budete tiež potrebovať stopky alebo hodinky.

Možnosti kôl: Ako facilitátor/ka môžete rozhodnúť, aké kolá chcete do tejto aktivity pridať a koľko ich bude. Tri základné kolá sú:

- 1. kolo** - Z pohľadu dneška
- 2. kolo** - O 15 rokov
- 3. kolo** - Lepšia budúcnosť

Pod'me na to!

AHOJ!

Práve sa chystáš otvoriť okno do budúcnosti, nástroj na reflexiu, ktorý ti pomôže viesť zaujímavé a vyvážené diskusie o tom, čo nám budúcnosť môže priniesť a čo sa dá urobiť teraz, aby sme spoločne vytvorili lepšiu budúcnosť. Tento nástroj môžeš využiť, keď si chceš precvičiť svoje schopnosti potrebné na predvídanie budúcnosti – ako napríklad predstavivosť, empatiu, kritické či strategické myslenie.

1. Kolo - Z Pohľadu Dneška | 10 min

Každý účastník napíše na samostatné post-ity 1, 2 alebo 3 trendy, výzvy alebo príležitosti, ktoré vníma, že sa v súčasnosti dejú a majú potenciál ovplyvniť budúcnosť (napr. mladí ľudia sú čoraz viac závislí od sociálnych sietí alebo umelá inteligencia sa používa v čoraz viac odvetviach). Facilitátor dá účastníkom dve minúty na písanie a osem minút na to, aby všetci umiestnili svoje post-ity do sekcie „Z Pohľadu Dneška“, nahlas prečítali svoje post-ity a poskytli akékoľvek potrebné dodatočné vysvetlenia. Zostávajúci čas by sa mal využiť na diskusiu účastníkov o identifikovaných trendoch.

2. Kolo - O 15 Rokov | 20 min

Toto kolo obsahuje **tri úlohy pre každého účastníka**.

1 - Karty oblastí sa zamiešajú a každý člen tímu dostane jednu. Ak má skupina menej ako 5 členov, niektoré karty zostanú nevyužívané. Facilitátor sa môže rozhodnúť, či tieto oblasti vynechá, alebo dá niektorým účastníkom ďalšie karty. Účastníci následne napíšu na jeden post-it predpoveď do sekcie „O 15 rokov“ pre každú zo svojich oblastí (na každej karte sú dve oblasti). Malo by to byť zjednodušené na jednu alebo dve vety. Akceptujú sa aj kresby. (Např. Zdravie a kvalita života: O 15 rokov budú bohatí ľudia mať zariadenia na skenovanie tela, ktoré budú schopné v domácom prostredí diagnostikovať mnoho chorôb.) Ak niekto nevie vymyslieť predpoveď v určitej oblasti, môže si vziať kartu „Rada od Vizionára“. Facilitátor dá každému 3 minúty na splnenie úlohy. Po tom, čo všetci členovia tímu splnia úlohu, facilitátor dá všetkým 7 minút na umiestnenie post-itov (alebo kariet „Rada od Vizionára“) na ta-

buľu a prečítanie svojich predpovedí pre každú oblasť. Tím má na splnenie tejto úlohy celkovo 10 minút. Pre väčšiu prehľadnosť sú oblasti podrobnejšie vysvetlené na konci tejto príručky.

2 - Účastníci po jednom hádžu kockou a následne musia slove opísať život človeka žijúceho v predpovedanej budúcnosti podľa čísla, ktoré dostali na karte „Život v budúcnosti“. Tieto opisy sa nezapisujú. Každý účastník improvizuje a povie svoj príbeh na asi 30 sekúnd. Následne kockou hádže ďalší hráč, až kým sa pri predpovediach nevystriedajú všetci hráči. (Např.: Anna hodila číslo 4 a povie: „Stala som sa aktivistkou proti manipulácii DNA u detí.“) Tím má na splnenie tejto úlohy celkovo 5 minút.

3 - Na záver tohto kola si tím vyhradí minimálne 5 minút na diskusiu o budúcnosti, ktorú spoločne vytvorili.

3. Kolo - Lepšia Budúcnosť | 20 min

Toto kole obsahuje **tri tímové úlohy**.

V tomto kole účastníci spolupracujú na vytvorení predstavy o lepšej budúcnosti o 15 rokov. Dosiahnu to spoločným prehodnotením svojich predchádzajúcich predpovedí a ich premenou na nové vízie, ku ktorým chcú smerovať. Hoci niektoré predpovede z predchádzajúceho kola už môžu byť optimistické, tím sa dohodne, ktoré z nich zachová a ktoré zmení. (Např. Zdravie a kvalita života: O 15 rokov budú bohatí ľudia mať zariadenia na skenovanie tela, ktoré budú schopné v domácom prostredí diagnostikovať mnoho chorôb.)

Predstavenie Aktivit | 5 min

Facilitátor/ka predstaví aktivitu vo všeobecnosti a zodpovie všetky otázky, ktoré môžu účastníci mať. Nie je potrebné vysvetľovať všetky úlohy každého kola od začiatku, pokojne sa dajú vysvetliť postupne. Pre väčšiu zábavu a zapojenie účastníkov sa facilitátor/ka môže prezliecť za umývača/umývačku okien a prezentovať aktivitu z pohľadu tejto postavy. Tu je príklad, ako na to:

“Ahojte! Volám sa pani Okenná a som miestna umývačka okien, dnes budem umývať okná vo vašom susedstve. V mojej práci som zistila, že čisté okno je ako jasná vízia budúcnosti – umožňuje vám vidieť možnosti, ktoré vás čakajú. Dnes vás preto prevediem „Okno do budúcnosti“.

V tejto aktivite si vyleštíme naše pohľady analýzou súčasných trendov a spoločným predstavením si scenárov budúcnosti. Uistíme sa, že náš pohľad je vyvážený – ani bezdôvodne optimistický, ani beznádejne pesimistický. Táto aktivita je rozdelená do troch kôl, môžeme si ich predstaviť ako časti okna: vonkajšia časť, kde čelíme svetu; vnútorná časť, ktorá odráža nás samých a náš dnešný svet; a priestor medzi nimi, kde sa nachádzajú všetky naše sny a možnosti.

Postupne budeme vyjasňovať jednotlivé okná. Vy budete pracovať spoločne vo svojich tímoch, aby ste získali sedem kariet uznania. Na konci sa spoločne rozhodnete, či si vaša tímová práca zaslúži všetky uznania. Nebojte sa, každé kolo a každú kartu vám budem vysvetľovať postupne, ako bude prebiehať hra. Teraz venujte minútu na prehládnutie kariet uznania a pýtajte sa na čokoľvek, čo potrebujete.”

* Uvedené časy sú najkratšie, aké sa pre aktivitu hodia; podľa potreby ich môžete upraviť.

Účastníci môžu použiť aj nové karty „Rada od vizionára“. Scenár by mal byť optimistický, ale zároveň realizovateľný. Všetky predchádzajúce predpovede by mali zostať viditeľné na porovnanie. Jeden po druhom musí každý účastník hodiť kockou a slovne opísať život človeka žijúceho v tejto optimistickej budúcnosti podľa čísla, ktoré vychádza na karte „Život v budúcnosti“, tak ako to robili v predchádzajúcom kole.

Nakoniec kola, podobne ako v predchádzajúcom, si tím vyhradí minimálne 5 minút na diskusiu, kde sa účastníci podelia o pocity, ktoré v nich tento optimistický scenár vyvolal.

Udeľovanie kariet uznania | 5 min

Účastníci si následne prezrú „Karty uznania“ aby sa rozhodli, ktoré z nich si zaslúži tím alebo jednotliví členovia. Ak si člen zaslúži konkrétnu kartu, celý tím dostane toto uznanie. Táto tímová analýza diskusií, ktoré počas hry prebehli, je založená na čestnosti a spravodlivosti účastníkov.

Priblíženie Oblasí

Riadenie & Legislatíva

Ako sa vládne štruktúry a politiky prispôsobujú zmenám, vrátane otázok globálnej spolupráce, regulácie nových technológií a verejnej správy.

Životné Prostredie & Udržateľnosť

Budúci stav životného prostredia so zameraním na zmenu klímy, biodiverzitu, riadenie prírodných zdrojov a udržateľných procesov.

Technológie & Inovácie

Vývoj a vplyv technológií, vrátane umelej inteligencie, biotechnológií, nanotechnológií a informačných a komunikačných technológií.

Ekonomika & Trh Práce

Ekonomické trendy, ako je globalizácia, platformizácia práce, zmeny v obchodovaní a vplyv technológií na tvorbu a transformáciu pracovných miest.

Vzdelávanie & Školstvo

Zmeny vo vzdelávacích metódach, prístup k vzdelávaniu, celoživotné vzdelávanie a úloha technológií pri formovaní budúcnosti vzdelávania a školstva.

Zdravie & Kvalita Života

Vývoj v oblasti medicínskych a diagnostických technológií, poskytovania zdravotnej starostlivosti, duševného zdravia a spokojnosti, starnutia obyvateľstva a stratégií verejného zdravia.

Spoločnosť & Obyvateľstvo

Zmeny v demografii, migračných vzoroch, urbanizácii, rodinných štruktúrach a kultúrnych normách.

Bezpečnosť & Obrana

Úvahy týkajúce sa národnej bezpečnosti, kybernetickej bezpečnosti, ochrany osobných údajov a etických dôsledkov technologického pokroku.

Infraštruktúra & Rozvoj Miest

Rozvoj inteligentných miest, dopravných sietí, energetických infraštruktúr a výstavba a modernizácia budov.

Umenie & Kultúra

Zamýšľanie sa nad vývojom umeleckých prejavov, interakcie medzi technológiou a umením, zmeny v literárnych a vizuálnych umeleckých dielach a vplyv globálnej prepojenosti na miestne kultúrne identity.

Zhodnotenie aktivity

Po ukončení aktivity je vhodné urobiť s celou skupinou zhodnotenie zážitkov. Nižšie uvádzame niekoľko otázok, ktoré môžu pomôcť hlbšie sa nad aktivitou zamyslieť.

- Prečo je dôležité hovoriť o budúcnosti?
- Čo to znamená viesť vyváženú diskusiu o budúcnosti?
- Ako proces predstavovania si budúcnosti ovplyvnil váš pohľad na našu súčasnosť?
- Je dôležité venovať pozornosť súčasným trendom? Prečo?
- Aké zručnosti ste považovali za najcennejšie pri premýšľaní a diskutovaní o budúcnosti?
- Ktoré aspekty budúcich scenárov, o ktorých sa dnes diskutovalo, sa vám zdali najrelevantnejšie pre váš osobný život alebo život vašej komunity?
- Ako môžeme zapojiť do premýšľania o budúcnosti ostatných členov našej komunity?
- Keď sa pozrieme na váš ideálny scenár, čo môžeme urobiť teraz, aby sme vytvorili lepšiu budúcnosť?

Variácie

Môžete zaviesť ďalšie kolá, napríklad „Dedičstvo“, v ktorom účastníci premýšľajú o minulosti a diskutujú o hodnotách, zručnostiach alebo skúsenostiach, ktoré spoločnosť nadobudla a ktoré by mohli byť užitočné v budúcnosti.

Ďalšou možnosťou je preskúmať ešte vzdialenejšiu budúcnosť prostredníctvom kôl ako „O 30 rokov“, kde účastníci predpokladajú prvých 15 rokov a potom 30 rokov do budúcnosti.

Ak chcete účastníkov postrčiť k akcii, môžete pridať kolo „Čo sa dá urobiť teraz“, v ktorom sú účastníci vyzvaní, aby navrhli päť konkrétnych krokov, ktoré by mohli urobiť teraz na podporu svojej vízie lepšej budúcnosti.

Vymyslieť si samozrejme môžete aj vlastné. Treba si ale uvedomiť, že pridanie ďalších kôl si vyžiada predĺženie trvania aktivity.

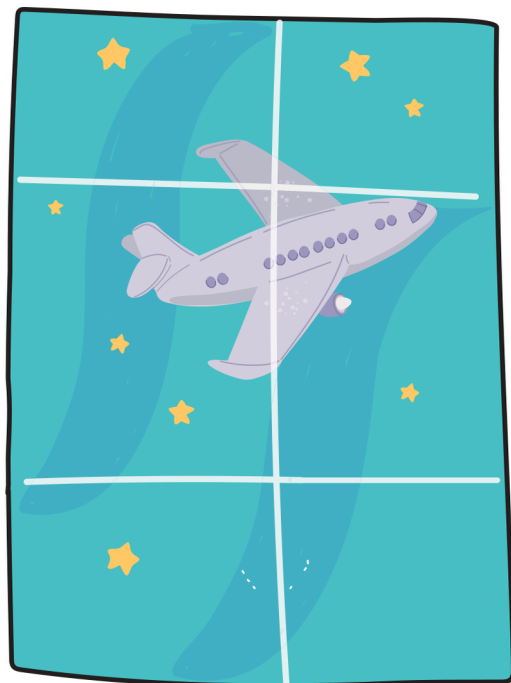
O autorskej organizácii: European Academy on Youth Work

Cieľom EAYW je podporovať rozvoj kvalitnej práce s mládežou, posilňovať jej schopnosť reagovať na súčasný a budúci vývoj spoločnosti a prispievať k vytváraniu spoločnej platformy pre prácu s mládežou a politiku v oblasti práce s mládežou. Preto sa EAYW zameriava na podporu inovácií v práci s mládežou ako reakciu na trendy, výzvy a neistoty, ktorým čelia mladí ľudia v dnešnej rýchlo sa meniacej spoločnosti.

EAYW je strategická spolupráca národných agentúr programu Erasmus+, oblasti mládeže a Európskeho zboru solidarity v Rakúsku, Belgicku, Chorvátsku, Dánsku, Francúzsku, Nemecku, Írsku, Taliansku, Litve, Holandsku, Portugalsku, Slovinsku, Španielsku a Švédsku a centier SALTO-YOUTH Resource Centres.

Viac informácií na: www.eayw.net

Stiahnúť v anglickom jazyku:

<https://www.eayw.net/resources/window-to-the-future/>

Stiahnúť v slovenskom jazyku:

<https://www.nivam.sk/hra-okno-do-buducnosti/>

Autor: Anita Silva

Dizajn: Maja Cerjak, AIKO

Ilustrácie: adaptácia z: Iracosma, Adobe stock

Rok pôvodného vydania: 2024

Pôvodná verzia publikovaná v rámci European Academy on Youth Work: MOVIT, Dunajska cesta 5, 1000 Ljubljana, Slovenia

V slovenskom preklade vydal: NIVAM - Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Ševčenkova 11, 851 01 Bratislava

Slovenský preklad: Juraj Didák

Rok vydania v slovenskom jazyku: 2025